

Státní služba

Červen 2015

Zákon o státní službě váže k období letních prázdnin roku 2015 řadu důležitých úkonů spojených s přechodem stávajících zaměstnanců ve služebních úřadech do režimu tohoto zákona.

- Co se stane ve státní službě k 1. červenci 2015
- Informační systém o státní službě

Co se stane ve státní službě k červenci 2015

Iva Hřebíková

Datum 1. července je v myslích většiny lidí jednoznačně spojeno se začátkem letních prázdnin, resp. dovolených. Ty, kdo se profesně věnují problematice státní služby, však letos, pokud se pracovních záležitostí týče, žádná okurková sezona nečeká. Naopak. Vláda v průběhu měsíce června schválí první systemizaci služebních a pracovních míst, již bude určeno, která místa budou od 1. července místy služebními. O tom, zda jejich systemizované místo bude místem pracovním nebo služebním, by měli být všichni stávající státní zaměstnanci informováni.

Vznik služebního poměru vedoucích zaměstnanců

Dnem 1. července dojde ze zákona ke vzniku služebního poměru stávajících vedoucích zaměstnanců (vedoucích oddělení, ředitelů odborů, náměstků pro řízení sekce, ředitelů sekcí), kteří vykonávají činnosti považované zákonem za službu (a jejich místo je proto systemizováno jako služební). Služební poměr vzniká na dobu neurčitou. Představený nemá možnost volby, zda do služebního poměru vstoupí. U této kategorie zaměstnanců se nebude rozhodovat o přijetí do služebního poměru, a tedy ani posuzovat splnění

podmínek pro vznik služebního poměru. Bude ale třeba vydat rozhodnutí, jímž se těmto státním zaměstnancům (představeným) vymezi obory služby vykonávané na služebním místě a stanoví se jim plat. Zákon o státní službě zásadně předpokládá zachování stávající výše platu. To platí nejen pro představené ale i pro ostatní zaměstnance.

Vstup vedoucích zaměstnanců (představených) do režimu zákona o státní službě je tak v první fázi snazší, nicméně tato skutečnost je kompenzována tím, že všichni představení budou muset svá místa obhájit ve výběrových řízeních, která budou vyhlášována v termínech stanovených zákonem o státní službě (do 31. prosince 2015 u vedoucích služebních úřadů a náměstků pro řízení sekce, resp. ředitelů sekce, do 30. června 2016 u ředitelů odborů a vedoucích oddělení).

Minimálně jeden úkon v této souvislosti však i představení v horkém létě učinit musí, a to složit služební slib. Neučiní-li tak, jejich služební poměr zanikne.

Žádost ostatních zaměstnanců o přijetí do služebního poměru

Ostatní zaměstnanci, kteří vykonávají činnosti považované zákonem o státní službě za službu (§ 5), musí o přijetí do služebního poměru požádat. Lhůta pro podání žádosti začíná běžet dne 1. července 2015 a končí 31. srpna 2015. Pokud dosavadní zaměstnanec nevykonává k 1. červenci 2015 práci z důvodu překážky v práci na straně zaměstnance (typicky dočasná pracovní neschopnost, mateřská nebo rodičovská dovolená) začíná lhůta pro podání žádosti (počítaná jako 62 dní) běžet až od odpadnutí překážky. Pokud by na straně dosavadního

zaměstnance, který dosud nepodal žádost, vznikla překážka v práci (například by onemocněl nebo nastoupil na mateřskou nebo rodičovskou dovolenou) v průběhu prázdnin (do 31. srpna 2015) a tato překážka v práci by trvala i 31. srpna 2015, začíná lhůta pro podání žádosti (počítaná jako 62 dní) běžet znovu až od odpadnutí překážky. Současně není vyloučeno, pokud by dosavadní zaměstnanec zmeškal lhůtu pro podání žádosti z důvodu jiné překážky (závažné důvody nastalé bez zavinění zaměstnance), aby do 15 dnů po odpadnutí takové překážky podal žádost o přijetí do služebního poměru spolu se žádostí o prominutí zmeškání lhůty. Prominutí zmeškání lhůty by však neodůvodňovala například skutečnost, že byl dosavadní zaměstnanec na konci srpna na dlouhodobě plánované dovolené. Proto lze jen doporučit podání žádosti neodkládat.

Žádost se podává písemně (to však neznamená pouze listinnou podobu, žádost lze podat i elektronicky prostřednictvím datové schránky nebo e-mailem s uznávaným elektronickým podpisem) v českém jazyce. Podává se příslušnému služebnímu orgánu (vedoucímu služebního úřadu nebo státnímu tajemníkovi). Na internetových stránkách Ministerstva vnitra www.mvcr.cz/sluzba je zveřejněn vzor žádosti. Jeho použití není povinné, žádost lze podat i volnou formou, musí však obsahovat zákonem stanovené náležitosti.

Podmínky přijetí do služebního poměru

Podmínkou pro přijetí do služebního poměru je, že dosavadní zaměstnanec vykonává činnosti podle § 5 zákona o státní službě a jeho pra-

covní místo bylo v systemizaci označeno jako služební. Dále musí splňovat základní předpoklady pro přijetí do služebního poměru, tj.

1. je státním občanem České republiky, občanem jiného členského státu Evropské unie nebo občanem státu, který je smluvním státem Dohody o Evropském hospodářském prostoru (Norsko, Lichtenštejnsko, Island),
2. dosáhl věku 18 let,
3. je plně svéprávný,
4. je bezúhonný,
5. dosáhl vzdělání stanoveného zákonem o státní službě,
6. má potřebnou zdravotní způsobilost.

Splnění prvních dvou předpokladů žadatel prokáže předložením průkazu totožnosti, svéprávnost a bezúhonnost osvědčí čestným prohlášením. Dále by měl předložit doklad o dosaženém vzdělání a posudek o zdravotní způsobilosti. Pokud jsou tyto doklady součástí jeho dosavadního personálního spisu, může požádat služební orgán, aby je z tohoto spisu obstaral.

Výjimky ze stanoveného vzdělání

Pokud dosavadní zaměstnanec nespĺňuje předpoklad stanoveného vzdělání, lze učinit výjimku za podmínek § 201 zákona o státní službě. Výjimku je možné učinit z požadavku na vyšší odborné vzdělání a vysokoškolské vzdělání, nikoli však z požadavku na střední vzdělání s maturitní zkouškou. Podmínkou je, že se dosavadní zaměstnanec při výkonu práce dlouhodobě osvědčil. Za dlouhodobé osvědčení se lze považovat výkon činnosti po dobu cca od jednoho do čtyř let v závislosti na povaze vykonávané činnosti a rozdílu mezi dosaženým a požadovaným vzděláním.

Služební poměr na dobu neurčitou nebo na dobu určitou

Dosavadní zaměstnanci budou přijati do služebního poměru na dobu neurčitou nebo na dobu určitou v závislosti na tom, zda byli v pracovním poměru na dobu neurčitou nebo určitou, a též v závislosti na délce praxe.

Do služebního poměru na dobu neurčitou může být přijat dosavadní

zaměstnanec, který je ke dni 1. července 2015 v pracovním poměru na dobu neurčitou a v den podání žádosti vykonával v uplynulých 10 letech nejméně po dobu 4 let činnosti uvedené v § 5 zákona o státní službě nebo činnosti obdobné, a to ve správních úřadech, obecním úřadu obce s rozšířenou působností, krajském úřadu, instituci Evropské unie nebo mezinárodní organizaci.

Do služebního poměru na dobu určitou, a to s trváním do 30. června 2017 může být přijat dosavadní zaměstnanec, který je ke dni 1. července 2015 v pracovním poměru na dobu neurčitou, avšak nespĺňuje podmínku výše uvedené praxe. V době trvání služebního poměru na dobu určitou je takový státní zaměstnanec povinen složit obecnou část úřednické zkoušky a jeho služební poměr se pak změní ve služební poměr na dobu neurčitou. Do služebního poměru na dobu určitou může být dále přijat dosavadní zaměstnanec, který je v pracovním poměru na dobu určitou. Doba, na kterou bude přijat, však nesmí překročit dobu, na kterou byl sjednán pracovní poměr.

Rozhodnutí o přijetí do služebního poměru

O podaných žádostech budou služební orgány rozhodovat v průběhu druhého pololetí roku 2015. O přijetí do služebního poměru obdrží dosavadní zaměstnanec rozhodnutí. Rozhodnutí bude obsahovat mimo jiné vymezení oborů služby vykonávaných na konkrétním služebním místě, den vzniku služebního poměru a den nástupu do služby, platové zařazení. Důležitým údajem je den nástupu do služby, neboť v tento den je státní zaměstnanec povinen složit služební slib. Pokud by žádost o přijetí do služebního poměru byla zamítnuta, má žadatel možnost podat proti rozhodnutí odvolání.

Odměňování

Již výše byla zmíněna kontinuita mezi pracovním a služebním poměrem v oblasti odměňování. Zákon upravuje obecně zachování nároků dosavadních zaměstnanců z pracovního poměru, které vznikly před vznikem služebního poměru (to se týká např. i indispozičního volna vyplývajícího z kolektivních smluv).

Zánik pracovního poměru

Jestliže dosavadní zaměstnanec, který vykonává činnosti podle § 5 zákona o státní službě, nepožádá o přijetí do služebního poměru, služební orgán nemůže bez jeho žádosti rozhodnout o jeho přijetí do služebního poměru. Pracovní poměr takového státního zaměstnance zaniká

- a) dnem 30. června 2017 v případě pracovního poměru na dobu neurčitou,
- b) dnem, kterým uplyne sjednaná doba trvání pracovního poměru na dobu určitou, nejpozději však 30. června 2017.

Do doby skončení pracovního poměru může dosavadní zaměstnanec vykonávat činnosti na služebním místě.

Vzhledem ke svému rozsahu obsahuje tento článek pouze obecné základní informace o přechodu dosavadních zaměstnanců do služebního poměru podle zákona o státní službě. Pro zájemce lze jako četbu (ne asi úplně vhodnou na letní dovolenou) doporučit metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu, který bude, včetně vzorů řady úkonů, v nejbližších dnech zveřejněn na internetových stránkách Ministerstva vnitra. ■

Mgr. Iva Hřebíková, ředitelka odboru systemizace, organizace a koordinace státní služby Ministerstva vnitra

Služební předpisy, metodické pokyny nebo stanoviska sekce pro státní službu a též například vzor žádosti o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo podle zákona o státní službě naleznete na www.mvcr.cz/služba/.

Ministerstvo vnitra pokračuje v přípravě informačního systému o státní službě (ISoSS), který bude obsahovat údaje nezbytné pro správu organizačních věcí služby a správu služebních vztahů v rámci služebních úřadů i mezi nimi a provádění některých úkonů podle zákona o státní službě. Vzhledem k tomu, že od 1. července 2015 bude zahájen provoz ISoSS, přinášíme aktuální informace k přípravě úspěšného startu tohoto informačního systému veřejné správy.

Informační systém o státní službě

Kateřina Vojtová

ISoSS tvoří čtyři moduly – rejstřík státních zaměstnanců, evidence obsazených služebních míst, portál pro přihlašování na úřednickou zkoušku a evidence uskutečněných úřednických zkoušek. Tyto funkcionality, stanovené § 180 odst. 3 zákona o státní službě, se připravují v rámci první etapy budování ISoSS. Druhá etapa bude zahájena následně a věnována zejména přípravě modelu systemizace a organizace; její ukončení je plánováno do 30. června 2016.

Přestože zákon o státní službě stanoví lhůtu až dvou let pro zprovoznění ISoSS od účinnosti zákona, již od 1. července 2015 bude zahájen produktivní provoz ISoSS v rozsahu uvedených modulů. Pro zajištění plynulého náběhu a potřebné podpory uživatelů byl naplánován postupný náběh plné funkcionality ISoSS na období od 1. července 2015 do 30. září 2015 ve třech vlnách a po jednotlivých modulech. V první vlně budou převedena data Ministerstva vnitra, ve druhé pilotních úřadů, kterými jsou Ministerstvo financí, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo spravedlnosti a Správa státních hmotných rezerv, a ve třetí vlně všech dalších služebních úřadů. Přehled náběhu do produktivního provozu je uveden v závěru článku.

Příprava na přechod do produktivního provozu

Před zahájením produktivního provozu nyní probíhají intenzivně přípravné práce, včetně metodické podpory služebních úřadů. Napojení na ISoSS bude vyžadovat úzkou spolupráci úseků personálních,

úseků pro informační a komunikační technologie a dodavatelů personálních systémů, které správní úřady využívají.

Pro zajištění úspěšného náběhu ISoSS do produktivního provozu je nutné splnit technické a organizační předpoklady, které jsou popsány zejména v technickém manuálu. Tento manuál byl představen na semináři pro zástupce ICT útvarů správních úřadů konaném 23. dubna 2015, následně upraven na základě připomínek úřadů a okomentován na navazujícím semináři konaném 28. května 2015. Technický manuál je zveřejněn na webových stránkách Ministerstva vnitra, věnovaných státní službě a informačnímu systému o státní službě a v případě potřeby bude dále aktualizován. Na těchto webových stránkách budou zveřejňovány další aktuální informace.

Současně s technicky orientovanými semináři probíhají i metodické schůzky pro zástupce personálních útvarů, ve kterých budeme dále pokračovat. Před zahájením produktivního provozu budou vydány pokyny pro zahájení prací v ISoSS, které jasně provedou služební úřady procesem náběhu do produktivního provozu a pomohou jim nastavit procesy v informační, organizační a personalistické činnosti úřadů. V souvislosti s postupným náběhem modulů budou mít zástupci služebních úřadů k dispozici uživatelské manuály pro práci s ISoSS a možnost účastnit se školení, která budou organizována v úzké návaznosti na plán postupného náběhu ISoSS do produktivního provozu.

Ministerstvo vnitra bude poskytovat všem služebním úřadům zvýšenou podporu, např. prostřednictvím služby ServisDesk a zkušenosti získané v první vlně náběhu do provozu budou využity při zapojení dalších úřadů a sdíleny.

Moduly ISoSS

Prvním modulem ISoSS, zprovozněným, v červenci 2015 bude rejstřík státních zaměstnanců; od srpna budou následovat ostatní moduly.

Rejstřík státních zaměstnanců bude obsahovat všechny důležité údaje o státních zaměstnancích a jejich služebním poměru, např. den vzniku služebního poměru a délku jeho trvání, zařazení v příslušném služebním úřadu, vykonávaný obor služby, údaj o výsledku úřednické zkoušky, o jmenování na služební místo představeného a odvolání z něj, platové zařazení, údaje o změnách služby apod. Rejstřík státních zaměstnanců bude přístupný způsobem umožňujícím dálkový přístup služebnímu orgánu. Bude obsahovat údaje o státních zaměstnancích a bývalých státních zaměstnancích po dobu trvání služebního poměru a ještě deset let po jeho skončení.

Zápis státních zaměstnanců do rejstříku státních zaměstnanců bude služební orgán provádět ve dvou krocích. Na základě zápisu základních dat o státním zaměstnanci, ke kterým patří jméno, příjmení, datum narození a adresa místa pobytu, bude provedeno ztotožnění státního zaměstnance s registrem obyvatel a po úspěšném ztotožnění bude vygenerováno osmimístné evidenční číslo. Nebudou-li souhlasit ztotožňovací údaje, evidenční číslo nebude přiděleno a bude nutno na úrovni služebního úřadu zkoumat, který ze ztotožňovaných údajů ze strany služebního úřadu není pravdivý, a následně provést opravu. V krajních případech, kdy ke ztotožnění nedojde, bude evidenční číslo přiděleno administrátorsky Ministerstvem vnitra.

Následně budou v dalším kroku doplněna a průběžně aktualizována data o již ztotožněném státním zaměstnanci v předpokládaném rozsahu dle § 181 odst. 1 zákona o státní službě.

Dnem 1. července 2015 se dosavadní vedoucí zaměstnanci stávají státními zaměstnanci ve služebním poměru, proto budou nejdříve evidováni tito státní zaměstnanci v postavení představených, následně další zaměstnanci přijatí do služebního poměru.

Zakládání a aktualizace dat o státním zaměstnanci bude možné provádět ručně, vyplněním formuláře na portále ISoSS a odesláním do ISoSS, dále dávkou, tzn. odesláním připravené dávky s daty přes portál ISoSS nebo automatizovaně z personálních systémů služebních úřadů. Automatizované předávání předpokládá využití webových služeb a musí

být pro daný služební úřad připraveno dodavatelem ICT podpory jejich personálního systému.

Modul **evidence obsazovaných služebních míst** bude obsahovat údaje o volném služebním místě v rozsahu stanoveném zákonem, např. název služebního úřadu, ve kterém je místo systemizováno, obor služby, místo výkonu služby, požadavky související s obsazovaným služebním místem, platovou třídu, den nástupu do služby, termín pro podání žádosti služebnímu úřadu o přijetí do služebního poměru. Uvedené údaje zapisuje příslušný služební orgán. Evidence obsazovaných služebních míst bude veřejně přístupná způsobem umožňujícím dálkový přístup v rozsahu obsazovaných služebních míst, která nebylo možné obsadit státním zaměstnancem zařazeným mimo výkon služby. Právě zaměstnanci postavení mimo službu budou mít pro naplnění § 24 odst. 5 a § 182 odst. 1 zákona o státní službě exkluzivní, přednostní přístup k informacím o volných služebních místech.

Portál pro přihlašování na úřednickou zkoušku bude obsahovat termín, místo a čas konání úřednické zkoušky, seznam zkušebních otázek a seznam odborné literatury, případně i další údaje týkající se úřednické zkoušky. Bude přístupný způsobem umožňujícím dálkový přístup. Možnosti zápisů a změn dat budou rozděleny podle působností služebních úřadů. Pouze ústřední správní úřady budou organizovat úřednickou zkoušku prostřednictvím svých koordinátorů, zřízovat zkušební komise a přidělovat sady zkušebních komisí k termínům úřednických zkoušek, vytvářet sady otázek, zajišťovat úřednické zkoušky pro občany apod. Všechny služební úřady potom mohou přihlašovat zaměstnance k úřednické zkoušce, podílet se na organizaci zkoušky na místě konání prostřednictvím zabezpečujících osob, zapisovat výsledky konání úřednických zkoušek atd.

Posledním je modul **evidence provedených úřednických zkoušek**, který bude sloužit především k náhledu a analýze dat o vykonaných nebo nevykonaných úřednických zkouškách. Součástí evidence budou nezbytné údaje o provedení úřednické zkoušky, jako jsou evidenční údaje o státním zaměstnan-

ci, datum konání úřednické zkoušky, identifikace členů zkušební komise a údaj o úspěšném či neúspěšném vykonání úřednické zkoušky. Služební úřady budou v tomto modulu provádět zápisy výsledků úřednických zkoušek v případech uznání fikcí, ze zákona nebo uznáním rovnocennosti. Ostatní informace budou čerpány z dalších modulů. Evidence bude přístupná způsobem umožňujícím dálkový přístup služebnímu orgánu nebo občanům. Občanům budou zpřístupněny přehledy státních zaměstnanců, kteří úspěšně vykonali úřednickou zkoušku. Příslušní zástupci služebních úřadů ale získají kompletní přehled, tj. i o neúspěšně konaných

úřednických zkouškách nebo jejich částech. Po ukončení fáze postupného náběhu by měly být všechny služební úřady nastaveny uživatelská práva, která jim umožní pracovat s moduly ISOSS a využívat vložené informace. Prostřednictvím veřejné části ISOSS budou moci občané např. čerpat informace o volných služebních místech a výběrových řízeních a vyhledávat v evidenci uskutečněných úřednických zkoušek státních zaměstnanců. V dalším čísle se budeme tomuto tématu dále věnovat a přineseme aktuální informace. ■

Ing. Kateřina Vojtová, MPA, sekce pro státní službu Ministerstva vnitra

Termíny postupného náběhu ISOSS

Modul: REJSTŘÍK STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ

• Krok 1 – Ztotožnění zaměstnance a přidělení evidenčního čísla

Od 1. 7. 2015 bude postupně v jednotlivých služebních úřadech probíhat přihlašování státních zaměstnanců na služebním místě představených a následně dalších zaměstnanců ve služebním poměru. U těchto zaměstnanců bude provedeno jejich ztotožnění vůči registru obyvatel. Po úspěšném ztotožnění, bude zaměstnanci přiděleno evidenční číslo.

Termín zahájení náběhu: 1. 7. 2015 – Ministerstvo vnitra; 14. 7. 2015 – pilotní úřady; 21. 7. 2015 – ostatní služební úřady

• Krok 2 – Předávání aktualizací dávek (provádění aktualizace) v rozsahu stanoveném zákonem o státní službě

V návaznosti na krok 1 budou k evidovaným zaměstnancům ve služebním poměru doplněny další údaje dle § 181 odst. 1 zákona.

Termín zahájení náběhu: 21. 7. 2015 – Ministerstvo vnitra; 11. 8. 2015 – pilotní úřady; 18. 8. 2015 – ostatní služební úřady

Modul: EVIDENCE PROVEDENÝCH ÚŘEDNICKÝCH ZKOUŠEK

V návaznosti na evidenci zaměstnance ve služebním poměru v rejstříku státních zaměstnanců budou v první fázi evidovány úřednické zkoušky představených, následně dalších státních zaměstnanců.

Termín zahájení náběhu: 4. 8. 2015 – všechny služební úřady

Modul: PORTÁL PRO PŘIHLAŠOVÁNÍ NA ÚŘEDNICKOU ZKOUŠKU

Přihlašování na úřednické zkoušky se bude týkat nejdříve dosavadních zaměstnanců přijatých do služebního poměru na základě rozhodnutí o jejich žádosti o přijetí do služebního poměru, dále nově přijatých zaměstnanců dle zákona a také občanů.

Termín zahájení náběhu: 4. 8. 2015 – Ministerstvo vnitra; 18. 8. 2015 – pilotní úřady; 1. 9. 2015 – ostatní služební úřady

Modul: EVIDENCE OBSAZOVANÝCH SLUŽEBNÍCH MÍST

Bude se jednat o místa, která v okamžiku překlopení do státní služby nebudou aktuálně obsazena nebo vzniknou jako nová na základě schválené systemizace

Termín zahájení náběhu: 4. 8. 2015 – Ministerstvo vnitra; 18. 8. 2015 – ostatní služební úřady

Informace k ISOSS jsou zveřejněny na adrese:

www.mvcr.cz/služba/clanek/informacni-system-o-statni-službe.aspx.